

Rasträff, 31 oktober 2008 – Hökenås Semesterby

Årets förste snö kom torsdag kvällen/natten så flera deltagare kom fram sent på kvällen/natten och de sista kom under förmiddagen på fredagen. Karina öppnar mötet och bjuder alla välkomna till detta års rasträff. Ca 30 medlemmar deltog och eftersom det var lite nya folk på plats så inleddas möten med en kort presentations runda.

1 . Avelsrådet:

- Avels relaterade statistik bl.a. HD, ED, ögon, kullar/valpar, inavelsgrad, avelsbasen
- RAS – hur ligger vi till med våra mål i RAS? Hur kommer vi vidare? Nya mål?
- Rekommendationer och/eller krav?

Avelsrådet: Åsa går genom avelsrådets rapport:

REGISTRERADE VALPAR HITTILLS I ÅR

Hittills i år är det 21 kullar registrerade med totalt 131 valpar (varav 1 är född 2007).

13 av kullarna har en inavelsgrad som ligger under 2.5 % som är ett av våra mål i RAS.

Glädjande är bara 1 kull över 6.25 (tätare än kusinparning och inte genetiskt önskvärt.)

Genomsnittet i år ligger nu på 1.6 % vilket är mycket bra.

9 kullar är helt OK när det gäller hälsundersökningar.

6 kullar med icke aktuell ögonlysning vid parning (2 ev. lysta i Norge?) några OK i efterhand.

2 kullar med ej ED-undersökning i övrigt OK. 1 kull undersökt efteråt helt OK.

2 kullar med ej undersökta föräldradjur samt 1 kull där ena hunden har Katarakt BP.

I 10 av kullar har också en eller båda föräldradjuren godkänt Php1/PhtC/PhtD.

I 2 av kullarna har ena föräldradjuret godkänt PhtA.

MH-TEST

Vi har i dagsläget 30 hundar som är MH-beskrivna och har alltså en bit kvar tills vi får en egen profil - också ett av våra mål i RAS. Hittills i år är det ingen som gjort MH-testet!

HÄLSOUNDERSÖKNINGAR

När det gäller våra satta mål på hälsundersökningar - 50 % per årskull är det bara gällande HD/ED som vi är i någorlunda i närheten.

Andelen röntgade hundar gällande HD är för hundar registrerade

2000 - 37.6 %

2001 - 39.2 %

2002 - 44.4 %

2003 - 40.8 %

2004 - 45.4 %

2005 - 34.4 %

2006 - 42.6 %

2007 - 6.4 %

med marginellt lägre siffror gällande ED.

När det gäller ögonundersökningarna är vi fortfarande mycket långt från våra mål. De senaste 5 årens kullar är inte ens uppe i 30 % och det är långt ifrån tillfredsställande.

Andelen ögonlysta hundar registrerade

2000 - 24.7 %

2001 - 30.5 %

2002 - 31.0 %

2003 - 26.5 %

2004 - 28.1 %

2005 - 21.9 %

2006 - 23.9 %

2007 - 5.7 %

Rasträff, 31 oktober 2008 – Hökenås Semesterby

Det är oroande att uppfödarna inte kan få sina valpköpare att hälsoundersöka sina hundar. Det är av största vikt att så många som möjligt i kullarna är undersökta för bl.a. avkommegranskning som är önskvärt framför allt inför en ytterligare parning.

HD - ED - ÖGONSJUKDOMAR

De fina siffrorna vi hade för hundar födda år 2005 är fortfarande konstanta men tyvärr är efterföljande årskullar tillbaks på de gamla dåliga siffrorna. Nu är det inte lika många av hundarna födda 2005 som är undersökta som de födda t.ex. 2004 och 2006 så siffrorna är kanske inte helt säkra.

Andelen hundar med HD per registreringsår:

2000 - 22.2 %, 2001 - 23.1 %, 2002 - 9.6 %, 2003 - 26.4%, 2004 - 19.1 %, 2005 - 5.6 %, 2006 - 22.8 %, 2007 - 11.1 %

Med hänsyn till att de flesta kullar är efter friröntgade föräldrar måste vi få uppfödarna att ta mer hänsyn till familjebilden vid val av avelsdjur och det förutsätter i sin tur att så många som möjligt är hälsoundersökta.

Det nya avelsindex som SKK nu har börjat testa på några utvalda raser kommer att bli ett bra instrument när/om det släpps för fler raser men även det förutsätter att hundarnas släktingar är undersökta för att få en rättvis bild.

Vi har i dagarna fått avslag på vår ansökan till SKK om att ansluta oss till hälsoprogrammet med skrivningen att endast valpar efter HD-fria föräldradjur får registreras.

Däremot är vi fr.o.m. 1/1 2010 anslutna till hälsoprogrammet med skrivningen att valpar endast får registreras efter hundar som har känd HD-status vilket är ett steg i rätt riktning.

När det gäller ED så hade vi tills helt nyligen bara 6 st. som fått diagnosen lindrig ED.

Men av hundar födda 2006 har vi nu fått in 4 st. med lindrig ED samt 1 med kraftig ED vilket är oroande.

Det är nu lite drygt 300 hundar ögonlysta varav 91 % är u.a.

Totalt har 22 hundar fått diagnosen bp katarakt varav 2 st. med lindrig och 3 med måttlig utbredning samt 1 total.

11 hundar med diagnosen retinopati där 9 sannolikt ej är ärftliga

5 hundar med PPM, varav 3 st med lindrig utbredning.

Det oroande är att många av de hundar med diagnosen katarakt bp är födda de senaste åren och med det låga antal undersökta hundar är ju risken stor att andelen hundar med ögonsjukdomar är mycket högre.

AVELSBAS

Med de senaste årens låga inavelsökning, många nya importörer i aveln samt det breda utnyttjandet av avelsdjur torde vi ha en bra avelsbas.

Vi har i dagsläget ingen överanvändning av enskilda hundar.

Efter rapporten är ordet fritt och lite olika ämnen tas upp:

- ❖ Karina tar upp ögonsjukdomar. Hon tror att vi har ett större problem än vi är medveten om speciellt på katarakt. Vi tror att rasen är ganska så frisk på ögon, men när så få hundar är kollade så finns en risk vi kan ha en mycket högre frekvens av katarakt. Vi måste uppmana våra valpköpare att kolla hundarnas ögon – lika väll som HD och ED. Uppfödarna har huvudansvaret för att fler hundar kollas. Lena Svensson tar upp om man kan få en ögonveterinär på någon av klubbens evenemang. Styrelsen förklarar att det försökt, men det är svårt att få en veterinär att åka på en helg.
- ❖ Diskussion om HD resultat: varför får några hundar fel och andra inte även att de går tillbaka på samma linje – mötet diskuterar lite runt foder, motion/aktivering och fetma. Mötet har en fundering runt varför vi ser så olika resultat på HD statistiken i Norge och Sverige, när våra hundar i princip härstammar från samma hundar från början? En

Rasträff, 31 oktober 2008 – Hökenås Semesterby

medlem tog upp frågan om hur val av sederingsmedel kan påverka resultaten och hur man som djurägare får reda på och kan påverka vilket medel veterinären använder. Karina hänvisar till en rapport från 2003 från SKK/SLU vart denna fråga togs upp. Känner man som djurägare att man inte får de svar från en veterinär som man vill ha – hitta en annan veterinär!

- ❖ Frågan om mentalbeskrivning togs upp. I dagsläget finns 29 olika hundar testat – det krävs 50 testade får att kunna göra en mental profil. Ska vi fortsätta med vår önskan om 50 testade hundar eller ska vi hitta något annat system för att kolla om hundarna är mentalt stabila? Det är uppfödaren som har huvudansvaret när det gäller vilka hundar som används i avel, men hundägaren har också ett stort ansvar för hur hundens mentalitet och temperament utvecklas. Lena Svensson undrar om vi kanske ska titta på en enklare test som används i Finland – testen går i all sin enkelhet ut på att en för hunden okänd person kommer och sätter sele på hunden och kanske kör en liten sväng? Hur reagerar hunden på detta?

RAS (rasspecifika avelsstrategier):

RAS dokumenten delades ut. Huvud frågan var: **ÄR VI NÖJDA ELLER SKA VI ÄNDRA?**
RAS ska uppdateras under våren 2009.

Historia: text OK

Alaskan Malamutens historia i Sverige: text OK

Övergripande målsättningar: text OK

Exteriör och funktion:

Efter lite diskussion om hur vi tror att domarna uppfattar rasen och dens kvalitet, bestämda mötet **att rasklubben ska ta kontakt med alla domare som har dömt special utställningen de senaste åren innan vi skriver om ras.**

Mentalitet: text OK

Pälsar: text OK

Vinklar: text OK

Nuvarande problem:

Rörelser: Har vi fortfarande problem med travet?

Christer tycker det har blivit bättre, och ser det inte som ett problem längre. Vi tycker inte det är något som är ett problem, men vi får heller inte släppa denna punkt då det är viktig för rasen.

Benstomme : har vi lyckats här är frågan från Karina och svaret är nej. Det ska stå kvar som ett problem.

Klent bakparti: mötet kommer överens om att det har förbättras, men vi är inte nöjda än. Vi ser fortfarande några hundar med för klent bakparti. Punkten ska stå kvar under nuvarande problem som en sak att tänka på, men det är inget stort problem.

Svans/svansföring: Lena säger att hon tycker vi ser fler och fler med dårliga svansar speciellt för högt ansatta eller för hårt rullat. Flera av mötets deltagare samstämmer att det ofta är placeringen av svansen (ansättningen) som är fel. Det kommenteras också att vi ser flera hundar med för lång svans, som oftast ligger på sidan och att pälsen på svansen är för kort.

Tänder: har vi fortfarande ett problem med tand förluster? JA! Detta är inget nytt och det har inte ändrats så mycket men punkten är med därför att domarna ska kolla detta. Har vi bett fel? Finns alltid enstaka hundar med fel bett, men generellt tycker mötet inte att vi har fel bett, men en tendens ses till ”ojämnt” bett – ett så kallat ”Nanouk” bett – vart de små tänder i

Rasträff, 31 oktober 2008 – Hökenås Semesterby

underkäken sjunker ner en bit – ses även på ganska unga hundar. Det är mötets mening att man inte ska avla på hundar med fel, men finns större fel en tandfel att tänka på i avel, men punkten ska stå kvar, som en påminnelse. Två uppfödare som har en annan ras också, tycker att malamuten generellt har en dårligare tandkvalitet än andra raser – bl.a. Flatcoated Retriever och Finska Lapphundar.

Pälsar: Karina tycker ”showdogs” är fel benämning på denna punkt; rasen är inte delat i show- och arbetshundar på samma sätt som t.ex. Siberian Husky – och ska inte bli det heller! Pälsen är ganska bra men kanske lite lång på några individer. Om pälsen är lång och även lite mjuk så klarar hundarna oftast kylan, men blir det fuktigt och blöt så kan dessa hundar få svårt att hålla värmen. Det viktiga är att hundarna har en tjock underull och en sträv täckpäls – längden är kanske inte det viktiga, så klart ska vi inte börja avla för att ta fram fina långhåriga hundar.

Ögon/färg: Frågan om ljusa ögon kom upp och flera av mötes deltagarna tyckte att vi börjar se en tendens med ljusare och ljusare ögon på fler hundar. Fler och fler hundar har också ganska så runda ögon – inte mandelformat som rasstandarden föreskriver.

Hur nå målet: text OK

Mentalitet och hälsa: målsättning och mål ses över vid kommande revidering under 2009.

Bruksegenskaper: Nulägets beskrivning ska revideras.

Hur nå målen: det är mötets mening att det ska var et nytt mål att 50 % av hundarna som används i avel ska ha godkänt dragprov och att minst ett av föräldradjuret ska ha godkänt dragprov. Definition på dragprov i dagsläget: Polarhundsprov 1 (2x3 mil) eller Polarhundstest D (minst 10 mil).

Registreringsstatistik och inavelsgrad samt hälsa: är inte uppdaterat i RAS – senaste statistik är från 2004 – ska uppdateras under revidering 2009!

Angående hälsa så är det fortfarande för få hundar som HD/ED röntgas samt ögonlysas. Vi lever i dagsläget inte upp till de mål vi har satt i RAS. **DET ÄR UPPFÖDARNAS ANSVAR ATT SE TILL ATT FLER HUNDAR KOLLAS – ATT INFORMERAR VALPKÖPARE VID KÖPET SAMT FÖRKLARAR VARFÖR DETTA ÄR SÅ VIKTIGT FÖR RASEN!**

Rekommendationer och/eller krav ?

Vi har et nytt registrerings krav per 2010-01-01:

Rasklubben har sökt om anslutning till SKK:s hälsoprogram för HD med skrivningen fria höfter, dvs., A och B (nivå 3). SKK avslog denna ansökan, med godkända samtidigt att ansluta malamuten till nivå 2, dvs. båda föräldrar ska ha känt HD status förre parningen för att kullen kan registreras hos SKK. För att undersökningsresultatet ska bli officiellt krävs att hunden är minst 12 månader vid röntgentillfället. **Hälsoprogrammet börjar gälla 2010-01-01.**

Mötet tycker så klart att vi inte ska ha för många krav – det kan ställa till problem med många krav. Rekommendationer är att föredrar, men om inte uppfödarna följer klubbens rekommendationer? – mötet tror att det i de flesta tillfällen beror på okunskap för nya uppfödare. Avelsrådet kontakter de uppfödare som inte följer klubbens rekommendationer. Tanken om krav på bruksprov för registrering kom upp. Mötet tycker inte det är aktuellt i dagsläget – vi ska via frivillighetens väg få folk att meriterar sina hundar innan de används i avel. Mötet tycker att de rekommendationer vi har i dag är bra.

2. Valphänvisning – krav? och Varför så få kullar via klubbens webbsida ?

Till mötets stora förvåning så är valphänvisningen via klubben nu gratis. Informationen har funnits i Polarhunden, men tydligen har styrelsen inte varit tillpass tydliga efter som

Rasträff, 31 oktober 2008 – Hökenås Semesterby

budskapet inte har nått alla uppfödare. Det finns också en möjlighet att söka dispens om inte kullen uppfyller alla kraven.

Tydligt är det också en generell uppfattning bland uppfödarna att "tjuv parningar" inte kan få valphänvisning, men om kullen uppfyller kraven så kan också "tjuv parningar" få valphänvisning. – den informationen ska vara tydligare på hemsidan.

En mötes deltagare ger uttryck för att hon tycker styrelsen ska använda mindre pekpinne, och heller försöka få med sig medlemmarna.

Klubbens valphänvisare upplever i bland att det inte finns kullar att hänvisa till inom klubben, men samtidigt finns kullar ute på Blocket eller andra kommersiella sidor. Idén kom upp att rasklubben ska ha en annons på blocket för att fånga upp valpspekulanter och få dem att ta kontakt med rasklubben innan de köper en malamute. Mötet tyckte att det är en bra idé och styrelsen får i uppdrag att kolla upp möjligheten. (Styrelsen har kollat upp detta och det går tyvärr inte att lägga ut en sådan annons på Blocket – generella annonser hör inte hemma på Blocket, vi ska ha en konkret vara att sälja.)

3. Uppfödarkodex – behov? Krav?

Tydligt så finns del en hel del missnöje med kodexen och frågan är vad syftat med den är? Mycket av missnöjet kommer inte fram till styrelsen och Karina hoppas att styrelsen via RAS-träffen och senare årsmötet ska få ett klart svar om vi ska ha kodex eller inte.

Innehållet i kodexen diskuteras och lite olika synpunkter och åsikter kom fram:

- ❖ I princip kan vi stryka de 6 första punkterna, men den sista punkten med krav om dragprov måste vi ha kvar!
- ❖ Varför ska inte 10 % av avkommer vara HD, ED och ögonlysta när 10 % ska ha dragprov?
- ❖ SPHK:s etiska regler ska in i kodexen
- ❖ Uppfödaren ska vara väl insatt i RAS och SKK:s regler
- ❖ Om man ska ta bort formuleringen om att uppfödaren ska ha genomfört dragprov, måste man få med att uppfödaren ska vara väl insatt i meriteringsregler för att kunna motivera och hjälpa valpköparna som vill meritera sina hundar

Hur ska vi kvalitetssäkra vår ras om vi inte ska ha kodexen?

Kan vi riva kodexen och vara "avels polis" istället?

Tyvärr ska det vara mycket grova fel innan SKK gör något åt uppfödaren som har blivit anmält till SKK. De flesta får endast information från SKK om vad som de har gjort fel och en begäran om att inte göra samma igen.

Efter en lång diskussion vem som har ansvaret för den avel som vi bedriver, så blir kontentan att det är uppfödarnas ansvar. En del kan läggas på valpköparna, de är skyldiga att kolla upp innan köp, men det är svårt som ny inom en ras att få grepp om vad som är bra och mindre bra. Vilka frågor ska ställas och vart hittar man informationen.

Styrelsen önskar att få en pejling på om medlemmarna vill ha kvar uppfödarkodexen. En simpel röstning med handsuppräckning gir detta resultat:

Hur många vill ha kodex kvar som den är idag? 0

Hur många vill ha kodexen kvar med omformulerad text? 9

Hur många vill ta bort kodexen? 8

Styrelsen får i uppdrag att ta fram ett nytt förslag på kodexen till kommande årsmöte i Särna.

Avelsrådet kan försöka jobba med frågan vad aveln ska innehålla istället för att det som inte ska tillåtas.

Rasträff, 31 oktober 2008 – Hökenås Semesterby

Avelsrådet ska lägga ut rekommendationer som valpköparna kan kolla och checka av med uppfödarna.

4. BLUP

Christer Afseér gir oss en introduktion till BLUP – berättar om hur detta avelsindex fungerar bra på bl.a. islandshästar samt ett förslag på vilka kriterier vi kanske ska ha på våra hundar om man ska börja använda ett sånt avelsindex. SKK har börjat titta på detta avelsverktyg också.

5. DRAGSEKTIONEN:

- ❖ **Dragprovs statistik 2007 och 2008.** Båda statistiken finns på hemsidan. 2007 har ligget ute länge, 2008 har lagts ut nyligen. Under 2007 hade vi 27 starter på A-testen (milen på en timme) och av dessa fick 37 % godkänt provet. Under 2008 på samma prov var vi uppe i 33 starter och 46 % fick godkänt provet. En del nya vågar att prova att köra A-testen – verkar att var en bra inkörssport. På PHP1 (2 x 3 mil) hade vi under 2007 56 starter och 54 % av dessa fick godkänt. Under 2008 hade vi 52 starter och 63 % fick godkänt. Nästen samma antal starter 2007 som 2008, men fler godkänt prov under 2008. PHTD (minst 10 mil) hade vi 53 starter under 2007 och 66 % fick godkänt provet. Under 2008 hade vi 59 starter och av dessa blev 66 % godkänt.
- ❖ **Intro till SPHK:s remiss om nya meriterings regler.** Tobias och Rasmus hade tittat på hur SPHK:s remiss förslag vill påverka våra gällande provar. Med utgångspunkt i de genomförda tävlingar 2007 och 2008 med våra gällande regler presenterades ett Excel ark som visade hur de nya regler vill påverka. Remissen jobbar med en grundtid plus en procent sats – enligt våra gällande regler är det segartiden plus en procentsats, dock max 6 timmar. Kontentan var att flera spann skulle ha fått godkänt om vi hade kört efter remiss förslaget. I dagsläget har vi en max tid på 6 timmar – enligt remiss förslaget så skulle vi på 4 ut av 6 av meriterings tillfällen ha fått godkänt på tider över 6 timmar, på 2 ut av 6 tävlingar var stop tiden på under 6 timmar. Efter genomgången var ordet fritt och mötets mening var att det blev alt mer krångligt med alla dessa olika procent satsar och risken för fel ökas. Vi är nöjda med de regler vi har och mötet tyckte att runt en 50-60% som klarar provat känns som vi med de nya reglerna från 2007-01-01 har hittat rätt nivå.
- ❖ **GRUPPDISKUSSIONER ANG. SPHK:S REMISS.** Tanken var att vi i grupper skulle ha diskuterat remissen från SPHK mer i detaljer, men pga. tidsbrist så blev det inte i grupper, men hela mötet samtidigt. **Certifikat i bruksklass:** mötet hade delade meningar i denna fråga. Det som många tyckte var fel, är att hundarna inte kan meriteras för 24 månaders ålder, och delas certet ut i bruksklassen så blir hundarna minst 24 månader innan de kan börja få cert på utställningarna. Motargumentet var att hundarna inte är färdigt utvecklade vid 24 månader så det är mer rimligt att dela ut cert till mer färdigt utvecklade hundar än som det är idag till lovande unghundar, som senare visar sig inte att hålla kvaliteten. **A-test:** bra inkörningssport, rimlig tid vikt och distans. Generellt nöjda med denna test. **PHP1:** distans, vikt och tid – de flesta nöjda med detta prov som det är i dag. Lite diskussion om vi ska höja till 42 km då 30 km definieras som en sprint distans. Medeldistans är från 42 km. Alternativt till det nuvarande tids krav var ett förslag på 10 km/timmen för godkänt. **PHTD:** lite diskussion om distansen är rätt – för långdistans måste distansen minimum var 160 km, då räcker inte som nu 100 km. Vikt = obligatorisk utrustning är mötet överens om är okay för denna typ av test. Tiden tycker de flesta på mötet ska spikas mer fast – i dagsläget är det arrangören som sätter denna gräns från tävling till tävling. På bl.a. Polardistans känns det som man har för lång tid på sig på halva distansen (160 km)

Rasträff, 31 oktober 2008 – Hökenås Semesterby

Lite diskussion om hur vi ska hitta en gräns – kan var svårt då vind, väder, före etc. spelar en ganska så stor roll för slut tiden på de längre distanserna. Kom inte till något konkret förslag. **Kraven för att få ställa i bruksklass, SUCH och S(polar)ch:** de kraven som finns idag verkar att var rimliga. En fundering kom upp om A-testen ska var en del av S(polar)ch. **Behov av mer prov och titlar:** Förslag på klövjeprov och klövjehampionat presenterades. Styrelsen ska jobba vidare med detta. Mötet tyckte inte att vi ska öppna för barmarksprov. En önska om en typ av långdistans titel. Styrelsen ska komma med förslag inför årsmötet.

- ❖ **Hur ställer AM-klubben sig till SPHK:s remiss?** Remissen diskuterades på Björnrunden och nu på rasträffen samt ska upp på medlemsmötet. Finns ett forum på hemsidan vart medlemmar kan komma med förslag och kommentarer. Styrelsen har tillsatt ett arbetsutskott som ska ta fram ett förslag på ett remiss svar till SPHK. Kommer också att var en diskussion om remissen under Malamuteveckan. Slutgiltigt beslut ska tas på årsmötet i Särna vecka 8/2009.

6. SPHK:s domarkonferans 2010

Ninni Hjortvall är ansvarig för SPHK:s domarkonferens som kommer att gå i Trängslet den 26-28/3 2010. Ninni berättar om hur arbetat med konferensen skrider fram samt lite om vad vi som rasklubb har för ansvar och uppdrag på denna. Endast 10 ut av de 45 inbjudna svenska domare har anmält sig i dagsläget – mer förväntas att komma till. 2 från varje av de övriga nordiska länder är inbjuden. Det är planerat in att de fyra polara rasarnas raskompendium ska uppdateras innan och in till SKK för godkännande. Varje ras ska visa upp et bestämt antal hundar och den praktiska bruk av hundarna ska demonstreras. På förra konferensen hade domarna tyckt att det var för lite variation på de uppvisade hundar.

Huvuddomare för AM? fyra förslag på ny huvuddomare (som ska presenterar vår ras på domarkonferensen) i prioriteringsorden ska domarna tillfrågas så fort som möjligt: Arvid Göransson, Per Erik Wallin, Jesper Andersson och Kerstin Einarsson